

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:

Főter, Hermann-udvar 1. emelet,
a külső folyosón.

Dérmentelen leveleket csak ismeri
kézfől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Főter, a törvényszék mellett Neumann-
háznak utcára nyúló Lelységekben.

Hirdetések díjazabély szerint.

Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
után szám 3 kr.

Megjelen hetfőn és ünnepek után is

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz hordva:	
Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy óra	1 fr.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy óra	1 fr. 20 kr.

Hirdetések helyben ártandók.

Szent-István napján.

Arad, augusztus 19.

Magyarok vagyunk. Régi dicsősé-
günkben él a jog, a szeretet, ragasz-
kodni a nagy Magyarország annyi
vérrel szentelt földjéhez. Magyarok va-
gyunk. Kulturhivatásunk nagyságában
él a jog, a szeretet, fajunk fennállásá-
nak féltékeny istápolására.

A világ fordulásának minél nagyobb
a nyomása reánk, minél erősebb a
napok küzdeme, mely fennállásunkért
tesz a nemzetben milliókat egyggyé, an-
nál inkább érezzük magyar voltunkat,
s annál erősebbek leszünk elviselni a
tudatot, hogy hazaszeretünk határta-
lásában, faji önállóságunk nehéz
posztójának fenntartásában: egyedül
állunk, mert mint régi hegedőseink
oly sokszor elsiratták, csak mi va-
gyunk rokonok nélkül élő nemzet —
magyarok.

Oh, annak a régi dicsőséges mult-
nak, világverő királyaink glóriájának
vakító fénye, beh jól esik minden na-
gyobb napon, hogy bevilágoztunk egyedü-
liségünk jövőjébe! És a régi nagyság
káprázatos verőfényében, ha végig né-
zünk hazánkon, és látjuk, hogy szent-
István országa a modern államiség vilá-
gában ott áll azon nemzetek közt, a
kiknek multja örök talizmán a jövő
életre, ha látjuk, hogy a nagy Lajos
és a világverő Mátyás koronája most
is felkent apostoli fejen ragyog, ha lát-
juk, hogy a kereszténység mythosában
újja született Árpád népe a jogegyen-
lőség és civilizáció elsőrangú le-
tétményese a Tisza és Duna men-
tén, s a hármas bérz ólen, oh ak-
kor, ilyenkor hitünk újra feléled és
rokotalan egyedüliségünkben is áld-
juk azt a perczet, melyben magya-
rokká lettünk!

Nemzetek önállóságának első bi-
zosítéka, abban a faji intelligenciában
rejlnek, mely minden kívülről jövő szel-
lemet, a haladás minden újabb phasisát:
átalakítja nemzetivé és annak a föld-
nek a körülményeiz alkalmazza, mel-
yen él s a melyen hivatása betöl-
tésre vár.

Mi magyarokul par excellence nem-
zetivé tettük mivelődésünk minden viv-
mányát, úgy a mint szükségünk volt
arra.

Egyedül állunk. Abban a pillanat-
ban, midőn anyánk nem magyar böl-
csődalal veszik ki a gyermek első gyü-
gyögését, midőn az ifju nem tudja ér-
teni a Hymnus keserveit, a midőn a
férfit napi munkája közben nem tudja

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája

(Augusztus 20.)

Eulalia.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —
(Vége.)

Nagy ujjongással a viznek tartott min-
denki. Csolnakok segítségével alig jutottunk
át a tulsó partra, már az egyik pár a másik
után tűnődött el a sűrűbe. A nap kislütyt,
az esőfelhők eltűntek. A kadét s Mustarovic
ur helyesen jósoltak. Mire a koresmában
megrendelt meleg étel elkészült s a velünk
hozott kosarak egyrésze kipakolva volt, a szét-
áradt társaság újra összevörösödött.

Évés s ivás után labdázunk. A még
nedves, rövidre nyessett füvel beótt talaj kl-
túnó volt e zezra.

A csúszós talajhoz nem szokott szépeink
elbuktak. Általános volt az élvezet, mely végre
valóságos angyalok bukásává változott. Ezt is
meguntuk, lelkünk magasabba vágódott.
Hogy ezt elérjük, a lejtős domb oldalán le-
ritottok plaidjeink, a nők leültek. Legtöb-
bit, mint Venus az Olymposon ragyogott Eulalia.
Mi férfiak a hölgyek lábainál foglaltunk helyet.
Megkezdődtek az astronomiai megfigyelések.
Belszédült az ember. Még a tudós professor, a
számtanácsos ur is, ki eddig valamirheuma-
tikus témát vitattak, észrevették a helyzet
rendkívüliségét, s mellénk heveredve élvezték
a kilátást, fel egészen odáig, hol Eulalia
trónolt.

Délután 4 óra. A kadét kezdeményezé-
sére a párok újra szétszartának. Eulalia is, ki
eddig a tisztesség és udvariasság minden meg-
engedhető kötelekével igyekezett engem ma-

lekesíteni a tudat, hogy a legkisebb
törekvés is a nemzeti öntudat ébresz-
tésében egy lépéssel közelebb visz a
nemzet halhatatlanságához, és a mid-
dön minden ember, a ki polgár és
magyar, nem tudja magát első sorban
hazafinak érezni, — abban a pillanat-
ban letörhetjük a szent-István koroná-
járól a meghajlott keresztet, mert
annak a koronának nem lesz akkor
fénye. A nemzet, mely azt adná, nem
lesz sehol.

Egyedül állunk, de nem elzárkózva.
Nemzetiségek sokaságát tartja magá-
hoz ölelve a magyarság nemtóje.
Nemzetiségek sokaságát, kikkel sok
nagy napot értünk el és van hitünk
reá, hogy a testvériség ünnepe min-
dennapos lesz ezután is és nagyon
sok századon át fog élni a legelső ma-
gyar király birodalmában.

A magyarság fogalma a testvériség
fogalma is.

Követelése kevés, szeretete nagy.
Szabadságot adunk a nemzetiség-
ben, vallásban, nyelvben mindenkinek,
és ezért csak hazafiságot várunk.

Ki tudna ekkora, önkényesen
adott joggal visszaélni?

Ki tudna szeretetért gyűlölettel fi-
zetni?

E kérdések tolnak elének ma, a
legelső magyar király szent-István
napján, mikor a pazar pompájú, ural-
kodó diszú körmenetben újra meg-
hordozzák a budavári kápolnától a di-
csőséges jobbkezet.

A vidékről kegyeletes honfiak ez-
rei zárandokoltak fel ma is a dicsősé-
ges jobbkézhöz, melynek apostoli ál-
dását annyiszor kérte és érezte szent-
István országa.

Szivünk megilletődik e nagy nem-
zeti ünnepen és az első fohász, mely
keblünkben felfakad, a mig áldja, ad-
dig újra kéri a »dicsőséges jobbke-
zet«, hogy maradhassunk az ő orszá-
gában így tovább — magyarok.

(tt.)

Tisza Kálmán kormányelnök szardándó-
l után három hétre Ostendébe utazott.

XIII. Leo Magyarországról. A pápa aug-
8-án fogadta a Szent-István-Társulat elnökét,
dr. Steiner Fülöpöt, a ki a társulat meg-
bízásából fölirotot és Pétérfileleket nyújtott
át a szent atyának. Miután az apátkanonok
a latin nyelvű fölirotat fölolvasták és a Pétér-
fileleket átnyújtotta, XIII. Leo a következő
választ adta:

„Igen örülök, hogy jöttetek épen most,
a midőn szívem egész hevével Magyarorszá-
g-
nál tartani, felszólított egy a zölde teendő
sétára. Alig indultunk azonban el, mikor
egyszerre észreveszi, hogy a kereskedelmi
Apollo nagy érzékeléssel és sokat mondó pil-
lantásokkal ugyancsak szorongatja a gyer-
mek“ Anasthasia reszkóit. Eul-
alia arezárol egy pillanat alatt letűnt minden
mosoly, háborgó kebeléből pedig egy vést-
hozó vihar tornyosult torkának. Dühötől elfo-
tott szava csak ezt kiáltja: „Anasthasia!“ s ez
ösmeret hangra még Mustarovic urnak is ki-
esik szájból a pipa.

Honnan e harag, honnan e mérég?
Anasthasiát ő nagysága a számtanácsos
ur fiának szánta, mely kegyes szándékról Ana-
sthasia tudomást szerezni egyáltalán nem akart.
Engedelenségének oka most derült ki, Apolló.

E pillanattól fogva a rám tuszkolt ga-
vallér-szeréptől féligmeddig felszabadultam.
Mert leányának Eulalia megparancsolta, hogy
ezután csak közelében tartózkodjak. Unni kezd-
tem már, hogy egy másodvirágzás plathoni-
kus phasisait is átéljem.

Az ünnepély dele, a kávézás órája, tűtt.
A cicoriával kellőképp feleresztett barna lé
óriás eszeszékekben osztott ki. Az öreg néni-
kék vágyainak netovábbja, a peccsenyés s süte-
ményes kosarak tartalma is előkertült... s
folyt tovább a mulatság.

Este van. Teherkocsink mozogni kezd
a párok már egymáson ülnek. A jökevdy ma-
gosra hág. Eulalia nem veszi észre, hogy
Apolló leányát csókolgatja. Az özvegy a báró
mélyen érző kebelén pihen ki fáradalmait.
A professor botanisált, kezében a gyjttemény.
A kadét ügyes manœuvrezására az egész a
kocsi fenekére hull egyszerre. A fiatalok ész

gal foglalkozom. A pápa az egész világ né-
peit tartozik imádkozni, s a midőn így leg-
közelebb a nemzetek sorában. elmém a ma-
gyar nemzeten állapodott meg, szinte: »ex
inspiratione« azon gondolatra jutot-
tam, hogy levelet intézzek hozzá-
juk, hiszen midőn épen ezen napokban fog-
ják ünnepelni a törökök igája alól való föl-
szabadulásuk kétszázados emlékét, lehetetlen,
hogy eszükbe ne jusson, mit tettek akkori
időben érettek a pápák s mily benső volt akkor
a viszony a Szentszék s Magyarország között, és
ha látjuk, hogy a jelenlegi pápa is egész szívvel
esűgg rajtuk s elismeréssel van irányukban,
hogy századokon keresztül ők voltak a ke-
reszténység bástyája: bizonyára ők is szere-
tre fognak gyuladni a pápa iránt és még
szorosabba fűzendik a Szentszék és köztiük
létező szívvelyes viszonyt. Igen, mondjátok
meg honfitársaitoknak, hogy a pápa a szereti-
őköt s éppen azért át óhajja, hogy mire az ő levele latin
nyelven fog megjelenni, akkor is fényes ma-
gyar fordításban is megjelenjen, hogy így
azoknak is hozzáférhető legyen, kik a latint
nem értik. Pontifex enim latine debet loqui.”

Azután a pápa a Szent-István-Társulat
ezéjára, szervezete, tagjainak száma felől kér-
dezősködött és azon óhajának adott kifejezést,
vajha minél jobban gyarjedne s gyűléseiket
nyilvános gyűlések gyarjedne tartanák. hogy
mindenki tudja, miről van szó s így az ér-
deklődés is fokozódnék. Miután meg öröme-
nek adott kifejezést, a fölött, hogy a társulat
a gyermekek számára is ad ki jó könyveket,
s a felnöttek között a jó elveket a »reven-
tálal óhajja terjeszteni, a Szt.-István-Társulat
elnökeire és összes tagjaira, valamint az egész
magyar hazára atyai áldását adta.

A német gorombaság commentálva. Ber-
lini sürgönyök szerint valóan bizonyul, hogy
a berlini városi tanács visszautasította
a budapesti ünnepre való meghívást: ezt már
hetek előtt elhatározta, de titokban tartotta.
A visszautasítás azzal indokoltatik, hogy a szünidő
lehetetlenné teszi az úgy
érdemes tárgyalását.

„Vossische Zeitung“ kiemeli a budapesti
meghívás visszautasításának politikai és nem-
zeti fontosságát. Anémének okuk s joguk van
arra, hogy a magyar hálátlanság (!)
miatt haragosak legyenek. Ezt a hangulatot
tekintetbe véve, egy berlini, mint a müncheni
határozatot indokoltak vagy legalább is érthet-
őnek kell találnunk. Politikai szem-
pontból a visszautasítás hiba,
különösen a német Schulverein igazgatásaira való
tekintettel, mely bolondul ugyanannak a vissza-
utasításnak örvend, mely a magyar és erdélyi
nemzetégen meg fogja magát boszulni. — A
„National-Zeitung“ hangsúlyozza, hogy a berlini
és müncheni testületek egymástól függetlenül
hozták ezt a határozatot, miután a müncheniek
nem volt tudomásuk arról, hogy a berliniek
már előbb visszautasították a budapesti meghívást.
A berlini határozatnál nem tüntetéstől volt szó s ez
lehetőleg sokáig nem is hozták nyilvánosságra.
Magyarország legerőteljesebb németjeiben el-

nélkül siet a leesett kincseket megmenteni.
Fejek, lábak, karok egy gombolyba kavarod-
nak. A leányok visítanak, az idősebb hölgyek
háborognak — félreültetődnék — az ő lá-
baiknál semmi se.

A homokos utat szerencsére túlhaladtuk.
De mi ez? A kocsi megáll! Szerencsétlenség
történt talán?

Itt vagyunk! — mondja Eulalia, —
a „Zöldspiknák“.

Most kezdem csak sejtani, hogy a
mulatságnak még nincs vége. A kocsi
kipakolása újból kezdődik. A társaság nagy
lármával húzódik fel a dombnak. Valamennyi
üres asztal lefogalódik, a pinézér habzó sö-
röket hoz. A bokrok magányába húzódt
szerelemes párok nyugalma megszavartatik.
Mennél dühösebb pillantásokat vetnek ránk a
régibb vendégek, annál fenhéjazobbak va-
gyunk mi. A professor ur óráját nézi, aludni
akar, kinevetik. Az idős hölgyek rheumáról
panaszskodnak, kapnak grogot. Minél több
kifogás tétetik öregebb részről, annál lárma-
sabb, követelőzőbb a fiatalok.

— Bajosdit játszuk, kiáltja — a kadét. A
nök elbujnak, a férfiak keresik. Ki senkit sem
alál, fizeti az czechet.

Viharos éjlen zidul fel az ajánlatra.
Egyik-másik nő már titkon integet, hol, merre
lesz található. — Nem jól van! — ellenkez
Apolló. A ki legelső talál meg valakit, az fizet.
Még zajosabb az éjlen.

— Elfogadjuk!

„Ha ön az erdőnek vezető utra találna
távoladni, — sugja nekem Eulalia, — ugy na-
gyon sokba jönne önnek a játék.

hintették a keserűség magvát, mely a magyar
államügyre nézve nem képezi az erő elemét. A
német letelepedések Magyarországnak nem ellen-
esége a magyaroknak, hanem hű közegetitői a
nyugoti kulturának. A „Nat. Ztg.“ így fejezi
be ezikkét: „Német lényeg. német cultura nem
szivesen látott vendégek Magyarországnak. Mit
keressenek ott a kölföld német polgárai? Mi-
féle szerepet játsszanak, mikor ott ünnepeket
ülnek, melyektől az ország németjei keserü szív-
vel, bánatos lélekkel távol állnak? Ne
irtózzanak Magyarországnak magyar uralói at-
tól, hogy a birodalmi szövetséghez a népek
szövetségét is fűzzék. Hogy mennyire elidegeni-
tetik maguktól a birodalomban lakó németeket,
azt legjobb bizonyítani a német fővárosoknak
eme határozatait. Nem vagyunk arra feljogositva,
hogy Magyarország belsejébe avatkozunk.
Ezt elismerjük; de ha a német polgárságok
képviselőihez fordulnak, úgy kicsordul belőlük
az, a mi szívüket nyomja. Valóban nem a mi
bibünk, hogy a keserűség és a lehangoltág
érzelmei azok, a melyek kicsordulnak, a baráti
és szívvelyes rokonszev helyett, mely egyedül
lenne képes megfelelni mindkét nemzet igazi
érdekeinek.

A munka ünnepe Pankotán.

(Saját levelezőnk től.)

— augusztus 19.

Az ipar jövőjöd oszlopai vasárnap, 1.
augusztus 15-én mutatták be első zsong-
jéket Pankotán, a rom. kath. iskola leányos-
tályában, s az ipartanász-munkakiállítás ma.
augusztus 20-án rekesztetik be.

Mielőtt a kiállítás és kiállítás tárgyak
részletes ismertetésbe becsatkozánk, ezen
eredmény felett a legteljesebb elismerésnek
kell kifejeznünk annál is inkább, mert ez az
első kiállítás; a jég meg van törve s remél-
hető, hogy a jövő évben már nem fog annyi
akadályokba ütközni, mint az ide, részben
azért, mert az első kiállítás erkölcsi és anyagi
eredménye jövőre többeget fog sarkalni a ki-
állítás gyarapítására, részint egy hosszú év
lefolyása alatt lesz a világosi szolgabírónak
annyi ideje, hogy előlvasa a földművelés-
ipar és kereskedelemügyi magyar királyi mi-
nisteriumnak azon utasítását, melynek fogva
minden ipartanász-iskola
évenként köteles iparkiál-
lást rendezni a nélkül, hogy
arra a szolgabírószágtól enged-
élyt kelljen kérnie s nem fog az
olyan canape processusból casus bellit esi-
nálni, hogy a pankotai ipartestület előbb a
meghívást kinyomatná, azután hivta meg a
szolgabírószágtól személyesen a kiállításra, és
ezért a szolgabíró ur a kiállítás be akarta tilt-
ni, melyet az előjáróság érelyes parirozisa
húszított meg! Hja, minister és törvényhozás,
tervez, szolgabíró végez.

Elismerés illeti a pankotai ipartestületet,
hogy a rendezett üdvös intencióját keresztül-
vezette, a gyakorlatban hasznossá tette, de
kiválóan megérdemli az iparskola derék ta-
nítója Beerwaldsky Ferenc, nem-

Az elbuvásra kiszabott 10 percz elmult,
kezdődik a keresés.

— Éjféli is elmutik, mire haza kerülünk!
— morogja a számtanácsos.

— Csillagos az ég, szerelemre csábít a
hold, — felel neki a báró.

— Itt! csipogja egy örege hang: jelentős
köhögés hangzik fel amott.

— Mit! te nem akarsz engem megtal-
lálni, te szerencsétlen, te elhetetlen! — liheg
a professorné szörnyen drukkoló férjének.

— De édes lelkem! gondold meg, az
egész czech legalább is 5 frt. — E kijelen-
tésre a szerelemföltó professorné is megühá-
szodott.

— De aztán mást se találj, mert kül-
lönben...

— Uram! ön engem megtalált, ezt elta-
gadni akarni udvariasság, jellemtelenség.

— Eresszen el, — sziszegi a megszep-
pent Apolló, s kétségbeesett eröködéssel szi-
kítja ki magát megtalált duennája karmal
közül.

En csak tovább haladok. Egyszerre csak
csendes lesz minden körülöm. abba a régióba
jutottam már, ahol a hölgyek valóságos el-
bujtak, hol nem az igazít találni illetlenség
volna. A báró özvegye kihuzta a holdvilágra.

— Nem! ... nem leszek önnel a sö-
tétben. Ha fizetni kell, fizetem én.

— Te vagy az? — hallatszik a bokor
mögül Anasthasia szava. Azt hitte szegény,
én vagyok Apollója. Az én utam azonban csak
tovább visz. Egy félreeső nagy fa árnyékába
húzódva megtaláltam végre Eulaliát.

De Csit.

A feltalálhatlanok.

— Regény. —

Irtá: Pernet Frigyes.

(75-ik folytatás.)

XXXI.

Meghíusult kísérlet.

Kategonak Sylvával kötött frigde föl
volt vonak, ezáltal azonban az ügyvéd szép
barátjának nem szabadult meg még a kötele-
kektől. Most, e pillanatban, mikor még a friss
tény ijedelme megrendítőleg hatható volt,
nem szabad volt még Sylvának férje szomorú
végét megtudni, de mindenesetre közölni kel-
lend vele később, mikor már az oly borzalm-
mas módon végrehajtott öngyilkosságról szóló
igazalmas tudósítások éle otmoltup s a sze-
rencsétlennék holtteteme fölött a sir be-
zártul.

„Bizonyosan emlékszl meg“, szolt végre
Henrihez, „hogy én vittem Katego Sylvia
asszonynak váloperet férje ellen?“

— Hogyne! — hiszen említetted“, válaszolt
a bankir sajátágos mosolyal.”

— Nem szabad neki megtudnia, hogy öz-
vegye?“

„Csak türelem; még csak ha özvegy
lesz, akkor gondolkozhatok a továbbiakról!“

Henrik teljesen nyugodt és határozott
volt, minden veszélyt leküzdöttnek vélt, mert
nem sejtette, hogy titkának legalább egy ré-
szét egy harmadik ellette.

Ez a harmadik a bankár ma is és ép
pen azon pillanatban figyelte meg midőn az
Katego halálos ágyához közeledett, ki már
csak halk hörgés által árulta el, hogy
még él.

Ehért Antal telet megbízva, hogy a be-
teg szobájában tartózkodjak és észrevétlenül,
de élesen megfigyelje mindazon személyeket,
a kik az ismeretlen látni jönnek.

Illeg, a ki mint bankár, állásánál fogva
többször érintkezésbe jut a közbiztonsági kö-

kőt Frank J. kovács műhelyéből, s Haup János I pár hólyagvágó patkót Mayer Lipót műhelyéből. A lakatosok tavollétkével tudósítottak. Bádócs arat csak Marschall István Lüttich ki Weber Leotól. Szitát: Orovecz Lukács, Kónes F. műhelyéből.

IV. Csoport: Élelmész-pár. Több mézes-kalács és péksütemény által volt képviselve. Brunner János több fonott kalácsot és kiflit állított ki Brunner F. műhelyéből. Szintén disz-süteményt mutatott be Kükert Ferenc Mihajlovics pékműhelyéből, ugyanon Mikes András, Olár Száva pedig 3 db. cizra mézeskalácsal versenyzett — senkivel.

V. Csoport: Agyagipar. Inkább disz, semmint hasznosabb tárgyakkal volt képviselve. Kiállított: Gebezy János, Páezas János. Kérdik Jánostól 2 virágartot, Mikes András I kulacot és virág-vázát Fekete J. műhelyéből: Takács Lajos egy üvegdednyit tükör-üvegéből.

VI. Csoport: Építési-pár. Nehány rajz által volt képviselve, minden részlet nélkül. E tekintetben csak egy terv képezett kivételt. Szivesebben látnunk volna tégla-és fakötéseket, fedészeket, mint holmi nem épen correct tervrajzok gyaró utánzatait. A kiállító tanoncok élethabuk, gyakorlatlag keresztlívni azt, amit elébük rajzolnak, s nem rajzolni. Azonban a legjobb akarattal és legjobb hiszemüleg rajzoló köntvesek és écsinások a következők:

Mayer András 2 tervvel, Scheffsik József, Mündér Gusztáv I-1 tervvel, Japány építőmestertől. Fedésnek rajzokat állítottak ki: Fischer Ácsinas, Keller Ferenc I-1 fedészeket, az utóbbi egy hid rajzát is, Varga János ácsmestertől.

Oly gazdaság és oly változatos volt a női munkakiállítás, hogy azzal részletesen foglalkozni annyi volna, mint e lapot csupa cifra-ságok leírásával tölteni meg, a mely inkább a divatalak közönséget érdekli jobban. Legyen elég a derek kiállítását névsorát (mely majdan a hadtűszőket tollára fejlődik ki) ide iktatnom, ritkított betűkkel emelvén ki a különösen kiváló kiállításokat:

Tenkely Gizella, Csontos Teréz, Mündér Rózsaika (már is papucs-himzéssel foglalkozik), Schwarz Berta, Henczer Róza, Bleizófer Emilia, Atlas Regina, Hinger Lenke, Schmidt Katica, Mayer Mária, Mayer Anna, Marksteiner Cili, Keresztury Emilia, Szűcs Róza, Mayer Babetta, Bleizófer Anna, Hartmann Angela, Zsák Gizella, Brummer Nánosi. Összesen huszonegy leányka, több szász tárgy által képviselve.

Ezen sorok ezéja, az hogy különös elismerést fejezzen ki azon iparosok részére, kik megértették a kor előre serkentő jelszavát, insaikat ösztönözték a kiállítás tárgyak készítésére, s az ipartanocok főtudatát nem a gyermekrejtés és pizsakúldésben keresik, hanem azt czélozzák, hogy növekedjen a kor színvonalán álló, s egykor derek ügyársukká fejlődjenek. Mert csak így fejlődhetik iparuk, csak így emelkedik anyagi jólétük, pedig csak az anyagi jólétből és nem zajos népgyűlésekből keletkezik az igazi függetlenség! Eltessen az Isten azon derek iparosokat, kik e czél elérésén fáradoznak!

TANÜGY.

— **Iskolai értesítés.** Arad szab. kir. város összes községi polgári, elemi fü- és leányiskolájában a jövő 1886/7-ik iskolai évre a tanulók szabályzeri feltételei az iskoláskor 1872/5—88. sz. számú határozata alapján a jövő szeptember hó 1, 2 és 3-ik napján délután 8—12 óráig az illető községi iskolákban eszközöltetik. A felvételi és javítóvizsgálatok ugyancsak nevezett napok délután 3 órákor fognak megtartatni. Az évi tandíj az elemi I, II, III, és IV. osztályokban a helybeliekért 6 forint, a vidékiekért 12 ft.: — az V. és VI-ik leányosztályban, valamint a polgári iskola mind a négy osztályá-

ban a helybeliekért 8 ft.: a vidékiekért 16 ft., melynek fele a beiratáskor, másik fele az iskolai év második szakában, február hó első napjaiban fizetendő. Az érdemcsokráti értesítő az elemi iskolákban 30 kr., a községi iskolákban 10 kr.; a polgári iskolában az érettségicéert 50 kr.; a könyvtár 20 kr. Azon helybeli szegény szülők, kik gyermekeik vagy gyermekük részére tandíjmérseket nyerni akarnak, — felhívattak, hogy f. évi augusztus hó 27-től kezdve a szegénységi bizonyítvány kinyerhetése szempontjából a kapitányi hivatalnál jelentkezzenek s az ott nyert iratot a városház emeleti kis termében a városi községi iskolák felügyelőjének mutassák be. A „Veni sancte” istentisztelet a fü tanulók számára f. évi szeptember hó 4-én, a leány tanulók számára 6-án reggel 8 órákor fog megtartatni és ugyanezen napokon lesz az iskolai előadások kezdete is. Aradon, 1886. évi augusztus hó 21-én. Simay István t. tanácsnok iskolafelügyelő.

— **A dévai állami főreáliskolában.** az igazgatóságnak lapunkhoz beküldött értesítése szerint f. é. augusztus 29, 30 és 31. napján eszközöltetik az 1886/7-re szóló beiratkozások, mely alkalommal az iskolába először lépő tanulók egyéb bizonyítványaikon kívül keresztlőveletüket is bemutatják. A javítóvizsgálatok 30 és 31-én tartatnak meg. A tandíjmentességért, táptiztetési kedvezményért folyamodók az illető lelkes által aláíratott szegénységi bizonyítvány kíséretében kérelmezhetnek.

Külföld.

— **A három császári szövetség.** A gasteini találkozás alkalmával állítotlag létrejött megállapodásokról felszámre került kombinációknak merőben utját vagta azon orosz felhivatalos demit. melyet lapunk tegnapi hozott e rovatban. Általánosán ezt ma már megnyugtató hírek veszik. A három szövetség megmaradt, amint volt, s hatalmi súly nem itja el az orosz sájtó vészjósló hangját. A czáfolat, mely rövidsége dacára is nagyon sokat mond, nemcsak a jövődni politikai magatartására vet fényt, de reflectált az elmúlt év eseményeire is. Nem tagadja, hogy az orosz befolyás csökkent a Balkán-félszigeten, de elismeri, hogy Ausztria-Magyarország és Németország nem használhat fel illoyalis módon e helyzetet a saját befolyásuk erősítésére. Teljes elismeréssel adozza e huzelgő nyilatkozatát, még sem tagadhatjuk meg magunktól a satifisatót érzetét, constatlán, hogy a mi monarchiánk befolyása, a nélkül, hogy illoyalis eszközöket használtunk volna fel, mégis gyarapodott a Balkán-félszigeten. Mitemtettünk, de nem is volt szükség tennünk, hogy a Balkán-Államok bizalma ösztönözzen felénk forduljon, kik legközvetlenebb előmozdítottai vagyunk az ő autonómiájuknak, külfelövástól ment politikai fejlődésüknek. Mi effectív hatalmi túlsúlyt a Balkán-félszigeten nem keresünk, teljeskedési vágyak egyáltalán nem bánatnak s a mi erkölcsi befolyást szerzünk a szomszédállamok politikai életébe, azt nem használjuk fel olyan erőszakos beavatkozásra vagy zsanónki gyámokodásra, minőre az orosz állambírták már gyakoriban mutatnak nagy hajlandóságot. Mi a béke fenntartásának örve alatt nem igyekszünk bonyodalmakat előidézni, mi a nemzetiségi közönség s a faji suprematía jözegetni nem vesszük igénybe, hogy kényünk-kedvünk szerint igazgassunk államokat, melyeknek joga: saját dolgaikban intézkedni, kétségbevonhatlan és általánosán elismert. Mi nem idezünk elő vizsgálódásokat ezen ónálló, létük gyermekkorát elő országok közt, hogy aután a béke-ápostol lőtszolgái ideális szerepét játszhassuk, s mi sohasem vindulánk magunknak az európai hatalmak megegyezésének ellenőzői és végrehajló szerepét. Békét, nyugalmat akarunk, semmi mást. S ha egyáltalán van a mai viszonyok közt valami, mi erősebb felépésre késtetethetne, úgy ez csak a béke s a keleteurópai egyensúly fenntartása lehetne. Politikánk ószinte és beésteles. Nincs titkos szerződésekre szükségünk, mert a miert mi

vétenl halált hozok”, monda az orvos, „csak attól lehet tartani, hogy agyrázkódat szenveded.” „És ez még nem volt constatalható?” „E pillanatig még nem, de nemsokára ki fog derülni.” „Még ma?” „Ha ma nem, hát holnap.” Illing az ágyhoz lépett, melyben a jeges botításokba burkoló szerencsétlen feküdt. Időnkint gyenge ránkás fogta el a megroslonó testet és fájdalmas nyoszörgés hallatszott a kötelekből, mely a beteg arezt is részben eltakarta. Henrik nagy figyelemmel nézte és kezét rátette a takaró alá kinező ép, jobb karjára. „Különös,” szolt az orvoshoz, „ez ember egészen jéggel van boritva és keze mégis izzó!” „Ez a lától van és épen ez a jele, hogy a test még erősen küzd.” A bankár gyengéden végig húzta ujjait a sebesült karján; a halk hörgés megszűnt, és a ránkás sem volt több észrevehető. Az orvos épen néhány szót váltott a rendőrbiztos és így Henriknek különben is nagyon ártatlannak látszó mozdulatai kikerültek figyelemet. Az utóbbi kisse lehaladt; szürke szemei szikráztak és kellemetlen fényűny villogtak; ajiak mozgottak, mintha titkos szavakat mondanának, csak az által hallhatókat, a kikhez közvetlenül intézte voltak. Katego feje alig észrevehetőleg meghajolt, jobbra fáradságosan megröszdült, mintha a bankár kezét keresné. A diadal egy viláma cikázott az utóbbinak arcán; a feléje nyuló örölen ujjakat megérintette és gyorsan az orvoshoz fordult. „Nézzé csak, változás állott be,” szolt halkan. „Már nem mozdul, nem is hörgő; talán fölépül.” Az orvos megvizsgálta az üttert. „A láz enyhült, mint az pillanatra mindig bekövetkezik. Az ilyen jelenségek közt következést még nem lehet lovonni.” E pillanatban a rendőrbiztos mellé egy

szövetkezünk Németországgal, az az egész emberiségnek közös ohajlása.

— **Ujra Boulanger.** A „Presse” jelentése szerint. Párisban Boulanger életrajzát szelvényben árulgtatják épp úgy, mint ezelőtt. Most azt mondják, hogy a rendőrségi törvényesen nem léphet föl ez elárulás ellen. Boulanger ellen egyre tartanak a támadások: „Journal des Debats” és a „Republique Française” hasábjain, más oldalról pedig azt híresztelik, hogy Boulanger ki akar lépni a cabinetből, de Clemenceau erről lebeszélte.

Legujabb posta.

— **Grévy lemondása.** Párisból táviratozta a „Times”-nak, hogy Grévy köztársasági elnök, komolyan gondol a visszalepésre.

— **A kelet-ruméliai ügy.** Sophiából jelentik 18-iki kelettel: Madjid pasa és Abro efendi megerkezése egyaránt nagy igazgatóságot keltett a Balkánon innen és tul. Az ősz-szes pártok tiltakoznak az ellen, hogy a Bulgária és Kelet-Rumélia között fennálló unió jelenlegi alakját megváltoztassák. A mi a török küldöttek utasításait illeti, azok úgy látszik nem sok reményre jogosítanak. A porta a régi szervezeti szabályzat visszaállítására való törekvésben annyira ment, hogy a bolgár kormányra nézve teljes lehetetlenség a porta álláspontjára helyezkedni, vagy ahhoz kapcsolódni is.

Ha Kelet-Ruméliában a régi szervezeti szabályzat életbe lép, elmaradhatatlan lesz az általános felkelés, melyet csak egy török hadsereg vagy külföldi fegyveres intervenció nyomonhatna el. A bolgár kormány most tehát szelött az alternatíva előtt áll, hogy vagy helyreállítja ismét Kelet-Ruméliában a régi rendszert, vagy valamely külföldi ocepátíónak magatálávetni. Hogy a körülmények mily határozatra bírják majd a bolgár kormányt, még most nem lehet tudni.

— **A cholera.** Trieszt, aug. 18. Tegnap déltől ma délig itt 23 ember betegedett és 6 halt meg cholérában. Más helyeken ujabbab a következő choleraesetek fordultak elő: Fianonában 2, Isolában 12 eset, s Jelsanában és Cervignóban egy-egyanus betegedési eset. — Fiume, aug. 18. Az utolsó 24 óra alatt újabb cholera betegedési eset nem fordult elő; az előbb megbetegedett személyek közül pedig 1 meghalt. — Zágráb, aug. 18. Susákbán tegnap Flamont, a gumei papirgyár igazgatója halt meg cholérában. Terzoban I. Hreljásban szintén 1 ember halt meg cholérában. Setskaban 2, Martinskoleban 1 és Sietben szintén 1 betegedési eset fordult elő. — Laibach, aug. 18. Miután a góttseji kerületben levő Tranik helységben 4 ember halt meg cholérában; az országos kormány Gruber egyetemi tanárt felhívta, hogy a helyszínen bacteriologiai kutatásokat eszközöljön.

Az „Aradi Közlöny” előfizetési feltételei:

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 ft. — kr
Félévre	6 — „
Negyedévre	3 — „
Egy hóra	1 — „

Vidékre postai széküldéssel:

Egy egész évre	14 ft. — „
Félévre	7 — „
Negyedévre	3 — 60 „
Egy hóra	1 — 20 „

— Az előfizetési pénzeket kérjük e hó végig az alólírott kiadóhivatalhoz ezimezve bekülden.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel. Arad, 1886. évi augusztushóban.

Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

férfi lépett, kinek szeme Henrik minden mozdulatát figyelmesen kísérte. „Sürgősen kérek rövid meghallgatást”, susogta a hivatalnoknak látható izgalommal. „Mit kíván Ehlert ur?” „Engedje meg, hogy ez urat” — lojva Henrikre mutatott — „rögön elfogjam!” „Illing bankárt?” szolt a hivatalnok meglepve. „On örült?” „Az nem vagyok!” viszonzá a detectív épp oly halkan, mint dühösen. „Szilárdul meg vagyok győződé, hogy ez az az ember, kinek parancsára e szegény ördög a sinere feküdt.” „A rendőrbiztos komoran összeráncolta homlokát.” „Es micsoda támpontja van ezen több mint vakmerő állításra?” „Tegnap éjjel láttam őt egy réten egy emberrel beszélni.” „Ezzel az emberrel?” „A rendőrbiztos a beteg ágyára mutatott.” „Talan!” „Es mit beszéltek ketten együtt?” „Azt nem tudom!” A hivatalnok elfordult és ezzel megszakította a szándékolt további közlést. „Attól tartok”, szolt halkan a rendkívül felizgatott közbiztonsági közeghez, „hogy ismét régi hóbortja szállotta meg. Szedje össze szellemi erőt, mert talán különben kénytelen lenne az ember ott megint odavátenni, a hol már egyser volt.” Ehlert elhalványodott és egész testében remegett. A célzást nagyon jól megértette. Henrik még élenken beszélgetett az orvossal, kinek látható örömet szerzett, hogy tudományos fejtegetéseiből figyelmes érdeklődőt talált. Most a rendőrbiztos lépett kettőjükhöz. „Az orvos ur fejtegetései oly érdekesek”, monda Illing mosolyogva, „hogy nem bírok elteni azok hallgatásával. Az ember azt hiszi, hogy az emberi élet lassu hanyatlásának rejtélyeit ellesheti, ha minden egyes jelenségre figyelmesen lesz tove.”

NAPTAJ.

Augusztus 20. Péntek Róm. cath. napt. István magyar király. Napt. (aust. István magyar király. — Görög-orosz. napt. (augusztus 8.) István magy. király. Nap két 5 ó. 3 p. nyugszik 7 óra 2 percz.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **Szent-István napjának előestéje.** A legelső magyar királyról nevezett nemzeti ünnepünk előestéje Aradon, nagy fényben és a város lakosságának általános részvétele mellett folyt le. Már kora delután zászlósdísz ötlöttek a házak és este fele sorba kigyultak a bel- és külváros részeken az ablakok. Ugy-szeva jóleső érzés fogta el a járőrköket a melo: ünnepes látványra. A Szabadság- és Főtérén alig lehetett mozogni, annyira elváltak leveje közönséggel. A Kmetykó-féle sórcsarnok előtt a gyermekzenekar játszott, míg az I. aradi polgári tüzoltó-zenekar utcaükröl-utcaükröl járt óriási néptömege által kísérve. Különösen a Főtér olyan mozgalmas tarka képet nyújtott, mely a legnagyobb városok forgalmára emlékeztetett. Csak a késő esti órákban nyerte vissza rendes képét az ünneplő Arad.

— **Szt-István napja.** A mai ünnepen a minorita atyák templomában disz-istentisztelet fog tartatni, melyre az összes hatóságok, hivatalok, egyetek stb. hivatalosak. Az ünnepi beszédet Fehér Damasczen magyar segédlelkész fogja tartani. A tüzoltókarok és a hadastyán-egylet pedig diszkivonulásokat fog végezni.

— **Aradmegye költségvetése 1887-re.** Az aradmegyei alispáni hivataltól a következő körlevelet vettük: Valamennyi törvényhatósági tag. járási szolgabíró és községi előjáróknak! Aradmegye 1887. évi házipénztári költségvetése az állandó választmány által szabályszertlen tárgyalatván, annak a megye levéltárában közösen leendő kitelése 304, 1885. sz. határozattal elrendelitetett. Miért is az 1886. évi XXI. t.-cz. 17. §-a és az 1883. évi XV. t.-cz. 4. §-a értelmében ezen költségvetés az állandó választmány határozati javaslatával együtt, folyó évi augusztus hó 24-étől szeptember hó 7-ig, Aradmegye levéltárában letétvéten, ott azt minden adózó megtekintheti s netalan észrevételeit a kituzótt 15 napi határidő alatt a megye alispánjához betherjesztheti. Az 1887. évi költségvetés, szemben az 1886. évi költségvetés eredmánnyével, a következőkben tün-tetett ki. Nevezetesen: a) A szükséges. I. Tiszviselők és szegődényesek rendes fizetése 1886. évre megállapított összeg 65840 ft. 1887. évre javaslatból hozatik 65840 ft. II. Ezek mellé járuléka 15680 ft. j. h. 15360 ft. III. Szolga-személyzet bére 5980 ft. j. h. 5980 ft. IV. Ezek mellékjáruléka 1676 ft. 90 kr. j. h. 1655 ft. 90 kr. V. Hivatalos helyiségek bérelte 300 ft. j. h. 200 ft. VI. Irodai szükséglet 4068 ft. 56 kr. j. h. 4068 ft. 56 kr. VII. Utiköltségek és napi díjak 600 ft. j. h. 600 ft. VIII. Megyei épületek fenntartási költsége 1030 ft. j. h. 1030 ft. IX. Egyéb rendszeresített kiadások 675 ft. j. h. 675 forint X. Előre nem látott szükséglet 2005 ft. 51 kr. j. h. 2394 ft. 22 kr. A kiadások összege 97855 ft. 97 kr. j. h. 97803 ft. 68 kr. b) A jövedelmek: XI. Fekvő javok jövedelme 550 ft. j. h. 575 ft. XII. Elhelyezett tőkék kamatai 1405 ft. 97 kr. j. h. 1328 ft. 68 kr. XIII. Egyéb jövedelmek 3900 ft. j. h. 3900 ft. Az állampénztárból állandó javadalmozás 92000 ft. j. h. 92000 ft. A jövedelmek összege 97855 ft. 97 kr. j. h. 97803 ft. 68 kr. A kiadás egyenlő a jövedelemmel. Aradon, 1886. évi augusztus 20-án. Ormós Péter s. k. alispán. Szathmáry János s. k., főszámvevő.

— **A magyaryelvterjesztő egyesület.** f. hó 22-én tartja rendes havi választmányi ülését, az ipartársulat Deák Ferencz-utcai helyiségében.

— **Járványkórház.** A járványkórház felépítését — mely, a fejsze-utca folytatását képező hódroni út mentén a birkásdőlőn fog épülni, a belügyminiszter engedélyezte, azon meghagyással, hogy e kórház eskák és járvány idején legyen használva.

— **Az aradi kereskedő ifjak bajja** valóságos „elite” hál volt a tegnapi. A kiválított utak már messziről jeleztek, hogy mulatnak a ligetben. Az ember szinte meg volt lepelve a szépen felgürülőzött ligeti nagyterem közönségén, Minden várakozást felül-múló hólyagoskor volt együtt. Az aradi polgári családok színe-java megjelent, hogy egy-szer ók teljesíték a buzgó kereskedő ifjak ohaját. Az udvarias rendezők egész nonchalantériával fogadták a hólyageket és a vivalom már 9 óráig kezdetét vette, hogy meg ne szakadjon egész kivilágos kivrivradt. — Az első négyest 50 pár tánczolta. Ott voltak: A s z o n y o k: Boros Beniné, Hack Frigyesné, Gásza Károlyné, Hartmann Jánosné, Miksits Alajosné, Schönfeldné, Rügner Vilmosné, Faix Jakabné, Kodtek Vinczené, Pfeifer Tadeuszné, Olgolder Mátýzné, Vidovits Józsefné, Moesz Károlyné, Volter-Eckhart Hermin, Szerep Péterné, Engel Gyuláné (Baja), Koszka Gusztávné, Csutak Károlyné, Emsel Emanuelné (N.-Szeben); — Jeányok: Rügner Anna és Róza, Pfeifer Verona, Gásza Mariska, Reck Irma és Czecilia, Faix Anna, Vanicsek Ilka és Berta, Hartmann Etelka és Emilia, Berger Ilona, Jaminitzky Róza, Schönfeld Malvina, Olgolder Paula, Assal Lina, Miksits Teréz, Ring Aranka, Vidovits Gizella és Riza, Singer Róza, Csolthly Janka, Eckhart Irma, Antalfy nővérek (Bánhegyes), Porczán Paula, Róza Ilka, Simaly Katica, Koszka Bertina, Kóln Ilonka (Budapestről), Eöry Erzsike stb.

— **Zsebmetszés a lövönatu vasuton.** Hatos István aradi ügyvéd, amint tegnapi este fél 9 órákor a lövönatu kocsi a vasutról hazatért, 150 ftot tartalmazó tárcáját zsebéből kiloptak. A károsult még az est folyamán feljelentette az esetet a rendőrségnek, mely a vizsgálatot megindította.

— **Testvérgyilkos.** Izgalmas jelenet játszódott le f. hó 16-án, éjjeli 1 és 2 óra között Ternova község egyik házában, mely Popieza Nika tulajdonát képezte. Mint lapunknak írják — a fennjelzett nap délutánján Popieza Nika, bátyával Popieza Kreesunnal és több más odaváló lakossal a falu koresmjába tért be, hol a társaság borozni kezdett. Ott ültek egész a záróráig és ekkor már nagyon jó kedvük kerekedvén, semmikép nem akartak haza menni. A koresmból azonban távozni kellett és így mindannyian Popieza Nika házába mentek. Ott újra az ivászhoz fogtak, söt Popieza Nika még ennyivalót is rakott elébök, melyek mellé persze a bicskákát elő kellett venni. Popieza Kreesun eközben valami olyant mondott, a mi ócsesének sohogy som tetszett. E fölött szóváltásba elegyedtek, mely mindinkább kevesebbé vált. Végre Nika nem tudván már magát tartóztatni, Kreesun arcuzal ütötte. Erre Kreesun oly dühbe jött, hogy mielőtt bárki is megakadályozhatta volna, ócsesae elő ugrott és a kezében tartott bicskát markolatig ütötte h a s u b a, söt még végig is rántá azt, óriási vágást ejtven, melynek következtében Nika belei egészen kifordultak. A vágás természetesen feltétlenül halálos volt és alig telé két percz, Nika egynehányat hörgött és — meghalt. A társaság többi tagjai érhémülten futottak ki, fellamázva az egész falut és a csendőrköket, kik belatoltak a házba és megköztözték a dühöngőt, más-nak pedig átszállították a borosjenői járás-róság-hoz, mely a helyszínen a szemlét már megejtette.

— **Király Ö Felsege születésnapja a vidéken.** Makói levelezőnk írja: O Felsege születésnapját városunkban is ünnepeleken ültük meg. A különböző felekezetti templomok egyaránt megteletek. A megyei tiszttak L o n o v i t s Jozsef főispán vezetése alatt jelent meg, ott volt továbbá az itt állomásozó 14-ik huszárezred két százada, hatóságok, egyetek, stb. és az óriási tömegű nép. — T e m e s v á r o t t szintén fényes ünneplésségekkel ülték meg a király születésnapját. Korán reggel ágyudörgések hirdették a nap jelentőségét. A katonai zenekar zeneszóval bejárta a várost. A nagy gyakorló-térén a helyőrség számára tábori mise tartott, melynek vezérelte a csapatok éllepek D e g e n f e l d gr. hadtestparancsnok előtt, a rom. kath. székesegyházban B r a n k o v i c s páspök pontifikálása mellett ünnepeles istentisztelet tartott, melyen a polgári hatóságok és hivatalok képviselői és nagyszámú közönség-vettek részt. A József-és gyár-külvárosi rom. kath. templomokban szintén nagy közönség volt jelen. Dében Német és páspöknel diszhébd volt, melyen a polgári, egyházi és katonai hatóságok főnökei vettek részt. — **Eltűnt hajdon.** Szegő Emma, egy sopronyai gépész 15 éves leánya, az ottani öcsöz fogadtat leányával Vas Erzsébettel, összes holmiait magával vivén, eltűnt. Közik. — **Tűzeset.** Puszkás Péter pécskai uton levő esardája udvarán buza volt fállalmazva, mely f. hó 4-én meggyulladt és helybe 249 kereszt legett. A kár 600 ft-ra rug, de a gabona a magyar általános biztosító társulatnal 800 ft. erejéig biztosítva lévén, ez meg fog térülni. — **A „handlék” magyarországnak.** Az ember manap, mikor tele van a füle német, francia, angolus, és mindenféle egyéb nyelvvel, csak magyarul nem, meg mikor napirenden vannak az ólak, töl, zserb, szász s más effle mozzalmak, szinte örömmel hall egy-egy nagy ar szót, más nem z e t t i s e g t e m b e r j á k r o l. Azót olyan közéletlye vált má e „handlék”, mint a „csillagosa”, vagy a „latny nyak”. Most pedig k i t z e v e e z e k e t ü g y e z t e m b e r t, k i t a g e j z e s o r d i t o t t h á z r o l h á z r a, n á r f é l g v a k k a é s s i k t e t t e t t, m i n d e m i n t magyarul hallani: „a mi van eladót?” Bizony példát

B u z a. A cséplés országzerte folyamatban van, sőt helyenkint be is fejeztették, az eredmény az alföldi északi részében minőségre kielégítő, mennyiségre nagyon változó; az alföldi déli részében minőségre jó, mennyiségben várakozáson jóval alul maradt. Az erdélyi megyékben a termés eredménye egyenlőségig, mint minőségére jó középnek mondható.

R o z s. Kevés kivétellel az aratás befejeztették, a cséplés javában folyik, a termés a felvidéken és a dunántúli megyékben közép-nél gyengébb. Alföld északi részében hozama gyenge, széme elég jó. Az erdélyi megyékben az eredmény különböző, általában csak gyenge középnek mondható, minősége azonban jó.

A r p a. Az aratás még helyenkint folyamatban van, de a cséplés is javában folyik, az eredmény a felvidéken megint változó, átlag közép; a dunántúli megyékben igen gyenge, egy alföldi északi és déli részében is hol a szem többnyire apró és szorult. Az erdélyi megyékben nagyrészt csak most aratnak, a termés a közép-nél gyengébbnek mutatkozik.

Z a b a r a t á s a javában folyik, helyenkint már be is fejeztették, a cséplés is megkezdett, az eredmény a felvidéken egy minőség mint mennyiség tekintetében jó közép s azon felül termés ad. Az alföldi megyékben a termés kielégítő, sőt sok helyen jó, el-lenben Baranya és Győr megyében gyen-gébb. Alföld északi és déli részében, vala-mint az erdélyi megyékben az eredmény átlag jó közép.

T e n g e r i. A folyton tartó szárazság miatt sok helyen fejlődésben visszamaradt, satnyul, széme nem fejlődhetik, néhol pedig teljesen kiszáradt. Erdélyben most hánya csövet s kedvező időjárás és jó esőt mellett még jó középnek volna remélhető.

H ú v e l y e s vetemények ésó hiányában fonyadnak, a dunántúli megyékben a bab csak gyenge termés iger, lencse helyenkint jó termés adott. Alföldön a szedés csak kezdődött, a termés részben közép, magasabb részt közép-nél aloli. Az erdélyi megyékben kielégítő termés mutatkozik.

L e n é s k e n d e r a felvidéken elég szép s jó termés mutat. Alföldön a nyitvés megkezdődött, ugyszintén Erdélyben is, az eredmény általában kielégítő.

D o h á n y országzerte nyílt az eső hiányát, e miatt fejlődésben visszamaradt, növényben megakadt, s helyenkint igen apró levélű, itt-ott már megkezdtek a szedést és fűzést.

B u r g o n y a is nagyon éri az eső hiányát, minek folytán nehezen nő, néhol szárad és fonyad, a gumója pedig igen apró maradt. A korai kielégítő termést ad s ennek szedését helyenkint már meg is kezdték.

R é p a a felvidéken jól áll, de esőt kíván; Dunántúl alig nő, néhol ki is szántják. Az alföldön és Erdélyben eső hiányában visszamaradt s kedvező eredményre alig nyujt kilátást.

M e s t e r s e g e s takarmány. A felvidéken a maghere gyenge termést mutat. Dunántúl a búkköny helyenkint jó közép-termet adott. Az alföldön külsőt és csak nagyon szűk termésre van kilátás. Erdélyben a l u-czerna és löhere sok helyt már harmadszor kaszáltak, a termés kielégítő.

T e r m é s z e t e s kaszálók. A sarjú a tartós szárazság folytán az egész országban nagyrészt kiszáradt, csak a lapa-sabb részeken iger termést. Az erdélyi me-gyékben a kaszálás befejeztették, a termés mennyiségre jó közép, minőségére azonban a legtöbb megyében közép-nél aloli: sarjú kevés kivétellel bőven mutatkozik.

L e g e l ö k néhány erdélyi és felvidéki megye kivételével az egész országban gyen-gék és kopárak.

S z ö l ö. A felvidéken nagyon szűk ter-més mutatkozik. Dunántúl és az Alföldön a szárazság és forróság káros befolyása nagyon érezhető, sok pereg, a szőlő az eső hiányában nem fejlődhetik kellőképp, a szem sok helyt apró és ritka. Az erdélyi megyékben szűk termés mutatkozik.

G y ü m ö l e s általában kevés van, a mi megmaradt, az a szárazság következtében fér-gesedik s lehull, s csakis szilvából várható kielégítő termés Erdélyben.

A l l a t e g é s z s e g é g y i állapot az egész országban általában kielégítőnek mondható.

V e g y e s közlelmények.

— **Ö l c s ő** szállítási tarifa Erdélyből Bul-gáriába és Szerbiába. A m. kir. államvas-utak igazgatósága különféle árúknak a m. kir. államvasutak erdélyi állomásairól az I. cs. és

kir. szab. Dunagőzhajózási társulat Dubrovica Gradista, Ismail, Lom-Falanka, Milanovac, Ni-kopoli, Radujevac, Rahova, Rani, Rustuk, Sa-bac, Semendria, Siliustria, Sirov, Turtukai és Wid-din állomásaira Zimonyon át való közvetlen szá-llítására f. évi augusztus 20-tól érvényes rend-kívül mérsékelt díjszabást léptetett életbe. A díj-szabás, mely különös tekintettel az erdélyi-részi iparúknak a román vámzár által sugított helyzetére létesített, rendkívül leszállított viteldjákat tartalmaz mindennemű árúknak erdélyi-részi állomásokról Zimonyon át szerb-bolgár- és orosz Dunaállomásokra, és pedig tetszőszerinti mennyiségben, valamint 5000 és 10,000 kilogrammos kocsiáramonyokban leendő szállításra. Azonkívül a díjszabás még tulajfalküldeményeknek kecsi és fúvarlevelein-kint 10,000 kilogrammért való díjtétét mellet-leendő szállítására igen mérsékelt köz-velen díjtételeket foglal magában. Kérdesés díjszabás a kamarai irodában a hivatalos órák alatt betekinthető.

vel és alispánjaival a tanácskozsókat meg-ejték. — A bizottság különös figyelem-mel lesz a takarmányemlék áraira, s ha va-lamely község ebbeli követelést túlma-gasnak látja, akkor az ily község ajánlatát figyelmen kívül hagyhatja. A miniszteri ren-delet az 1887-iki fedeztetési időszakra az alomszalma-szállítást ingyen kívánja a közsé-gektől s ettől eltérés csak igen kivételes kö-rülmények között lehet. Az új állomásokat a teleptisztek szept. hó 20-tól 30-ig fogják be-utazni és a község által aláírt nyilatkozatokat három példányban a miniszterhez beküldik. Az illető előjárások figyelemzetnek, hogy mostantól kezdve minden község maga leendő kötelei takarmányemlékeiről gondoskodni. A méntelep-parancsnokok tehát mostantól kezdve magánvállalkozókkal nem szerződnek.

S z e s z é l e t.
(Aug. 19.)
(B.) Az űzet szilárd. Készaru nagyban 26.50. kiesinyben 27, hordó nélkül per 100 liter %.
Budapesti gabnatózsdó.
(Aug. 19.)
Változatlan. Tavaszi buza 9.36—9.37, ősi buza 8.82—8.83, tavaszi zab 6.70—6.72, ősi zab 6.26—6.28, új tengeri 6.43—6.44, káposzta-repeze 9.50—9.62.

S e r t e s k e r e s k e d e l m i oszarnok.
Budapest-Köbányán.
Köbányán, aug. 18. Az űzet változatlan. Magy-urassági őreg, néhez — frítg, magyar urassági fiatal néhez — 44.50 frítg, magyar urassági fiatal néhez 44.50—45.50 frítg, magyar urassági fiatal néhez 44.—45.— frítg, magyar szedett néhez 43.—44.25 frítg, magyar szedett közép — frítg, magy, szedett könnyű 42.—43.— frítg, romániai bakonyi átmeneti néhez — frítg, rom. átmeneti bakonyi közép — frítg, rom. átmeneti eredeti néhez — frítg, rom. átmeneti eredeti közép — frítg, szerb, átmeneti néhez 41.—42.— frt szerb. átmeneti közép 41.—42.— frítg, szerb. átmeneti könnyű 41.—42.— frítg, Hízó egy éves elsőulnyban — frt, hízó 2 éves második elsőulnyban 4% — forint, hízó 1 éves hízó a vasutrol mássalva — frt. Az arak hízált sertéseknél páronként 45 kilos 4% os levonással meterneműszámként értendők. Makkos sertés elsőulnyban 4% levonással — forint — ro-mániai és szerb, sertések, melyek mint átmeneti adtak at, revón-s páronként 3 arany váu fejében megértettek.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1886. év augusztus 19-én.

Magyar aranyáradék 6 sz.	109.50
Magyar aranyáradék 4 sz.	95.70
Magyar papíráradék 5 sz.	164.—
Magyar vasuti kölcsön	100.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	128.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	120.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	105.25
Magyar földterhermentesítési kötvény	105.25
Magyar földterhermentesítési kötv. záradék	105.25
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	105.25
Temes-bánati földterhermentesítési kötv. zár.	105.25
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	105.90
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötv.	105.25
Magyar szőlőszemaváltási kötvény	100.50
Magyar nyeregemény-sorsjegy-kölcsön	121.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	127.25
Osztrák járadék papírban	86.50
Osztrák járadék ezüstben	86.30
Osztrák járadék aranyban	121.—
1860-iki osztrák államorsjegy	141.50
Osztrák-magyar bankrészevény	397.—
Osztrák hitelbankrészevény	292.—
Osztrák hitelintézet részvény	280.20
Cs. és kir. arany	5.93
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9.98
Német birodalmi márká	61.70
Londen (3 havi váltóért)	126.—
20 markos	12.33

IDEGENEK NEVSORA.

(Aug. 19.)
F e h é r k e r e s z t - s z á l l ó. Zeisel Jakab, utazó, Bpest, Wurst János, utazó, Freudenthal, Bozsida N., ügyvéd, Vinga, Mauthner N., Breuder J. C., Spiró S., Bauer G., keresk., Budapest, Theimann N., Steinmann Philip, Holzer J., Rand L., keresk., Bécs, Risz és fia, föld-birtokos, Mako, Feindlich B., Paach Gusztáv, keresk., Berlin, Kreiner E., keresk., Aussee, Stohmann Richard, keresk., Drezda.
Háromkirály-szálló. Popezku János, jegyző, Nédel, Rainer Ernő, hírlapíró, Kolozsvár, Dombó S., birt., Brzd. Martonóts Közs., Jekesszá, Lugos, Pál Sándor, gazdasz., Tompa, Dezső Gyula, kir. kincstartár, Tisz. Temesvár, Lód M., orvós, E. Simánd, Sidóli Ti-vasz, cigárüz igazgató, E. Simánd, Kok István, gép-pézs, Sepső.
Nádor-szálló. Spitz Viktor, keresk., Bécs, Feltser Miklós, földbirt., Buttyán, Özv. Girnáj Józsefné, gazdasz., Feldbirt., Grunaj Árpád, plébános, Szarvas, Mertner Miksa, örmester, Mezőhegyes, Lukács Lajos, földbirt., Szemlak, Spitzer Ernő, keresk., Czegléd.
Tücherer-szálló. Kovér Viktor, birt., Batonya, Br. Wasmer Adolf, képréplő, Bpest, György Richard, biztosító felügyelő, Bpest, Kugarszky A. utazó, Bpest.

Felelős szerkesztő: **Hindy Árpád.**

Singer | **A „NÁDOR”-SZALLODÁVAL SZEMBEN.** | Singer

Amerikai varrógépek, vasbutor és pénzszekrények
gyári raktára
SINGER R. S.

aradi kereskedő 1856. óta

Wiese T. és Tsa
a cs. kir. osztrák és a kir. magyar ministeriumok s államvasutak szállítói tűz és betörés ellen biztos
gyári raktára.
pénzszekrények

Azonkívül ajánlom
vasbutor gyári raktáromat nagyválasztékban.

Valódi amerikai Howe, nevezetesen
WEHLER & WILSON,
Singer, Grover s kézi varrógépek családot, szabók és cipészek részére.
Mindennemű varrógépek javítása is eszközöltetik.
Varrógépekhez szükséges kellekek.

CACAO
26 és
CHOCOLADE

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

melyek az első bécsi konyhaművészeti kiállításon a legmagasabb díjjal, a kitüntetési oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyük és ezügnk alatt valódiak. Kapható minden hírneves kereskedő urnál és esemegek kereskedőnél, **Aradon**

ELIAS ARMIN urnál.
Vidékre postai utánvétellel küldetnek szét.
Victor Schmidt & Söhne,
cs. kir. orsz. enged. gyárosok.
Gyár és központi szétküldés. hely: **Bécs,**
IV. Alleeqasse, Nr. 48. (a déli vasut mellett.)

Iskolai idényre

Glück Dezső,
Aradon, Szabadságtér 20. szám
Ajánlja dusan felszerelt raktárát
megkezdett- és kész himzéseik és hozzávaló állványok,
mindennemű női kézimunkák,
berlini pamut-, kötő- és horgoló-harasztt-, fonal-, selyem, chenille, kanavasz-,
czérna-, csipke-, bodrozat-, szallag-, tük-, és gombok,
uri- és női szabókellékek,
végre férfi- és női fehérműveket nagy választékban és jutányos árákon.
Gyors és pontos kiszolgálás mindenkor főtörékvésemet képezi.
A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri
GLÜCK DEZSŐ.
Iskolai idényre

Videki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Eladok a legolcsóbb gyári árákon:

Selyem- vagy atlaszpaplanokat	10 ftől 30 frítg
Matrácokat	5 " 30 "
Gyermekköcsikat	6 " 50 "
Vas gyermekágyakat	12 " 40 "
Vas nagyágyakat	6 " 30 "
Drótmatrácokat	10 " 39 "

WEISS JÓZSEF
ágy-áru készítő,
476-46 Aradon, Szabadságtér 17. sz.

Egy tisztességes családnál vi-dekről, jómódu házból
két növendék
teljes ellátásra elfogadtatik.
Társalgás magyar, francia és né-met nyelvben.
Bővebbet Kápolna-utca 4. sz., I. emelet.
507-2*

Nátha ellen!

Az 1885. évi országos kiállításon kitüntet-etett verseny és kivitel képességért, nagy-ban termelés és fontos javításért.

A kellemetlen idők alkalmával igen gyakoriak azon meghűlések, melyeknek nátha lesz a követ-kezése.
A náthát többnyire nem is tartják betegség-nek; sőt felőle azon tréfás nézet van elterjedve, hogy ha gyógyítják tovább tart, mintha nem gyógyítják.
Azonban mindkét nézet téves — Először is a nátha gyakran kiállhatatlan fejféjással, étvágytalansá-gal s kedély levertséggel jár, és csak legenyhébb for-májja az, a mely a takhártyák erős lobjában és azok tulajdos elválásztásában nyilvánkozik. — Azonkívül kü-lönösen ártalmasnak nyilatkozik. — Azonkívül külön-különös figyelemünkre kell méltatnunk, és semmi este-re sem kell hagyni azt elhatalmasodni. — Ezt annyi-val is könnyebben megtehetjük, mert a dr. Hager által ki-talált gyógyszer oly biztos, hogy 1 doboz dr. Hager-féle nátha labdacoc elfogyasztása után a nátha biztosan elmulik.
Azért minden oly esetben, midőn esti meghűlés után fejünk fájni kezd, étvágyunk elmuult, vagy torok-unk száraz, és érezzük a nátha előjelét, azonnal vegyünk dr. Hager nátha elleni labdacocát, és annak bevetéle után minden hajótt megszabadulunk.
Sőt ha bármely meghűlés után azonnal bevezük a labdacocot, az abból eredhető minden bajnak elejét vettük.
Emlékeztetbe hozom még, hogy a dr. Vost által Frankfurthól oly nagy hírre hozott „Katarhus labda-cocok” csak a dr. Hager-féle labdacocok utánzatái, s mint minden utánzat természetesesen az eredetivel nem mérközhetik.
Ezen a meghűlés káros következményei ellen oly biztos hatásu labdacocok kaphatók Aradon:
Rezsnyay Mátvás
„Szentháromsághoz” czim. gyógyszerárában.
Egy doboz ára 1 frt o. e.